

Skýrsla um starfsemi Listasafns Sigurjóns Ólafssonar maí 2004 – maí 2005

BIRGITTA SPUR

Listaverk Sigurjóns Ólafssonar í alfaraleið 21. október 2003 – 5. september 2004

Sýning með ljósmyndum og skissum að verkum Sigurjóns frá vetrinum áður stóð fram í byrjun september 2004. Henni fylgdi myndskreyttur bæklingur með texta Æsu Sigurjónsdóttur ásamt enskri þýðingu.

Gestasýning 10. september – 28. nóvember 2004

Farandsýningin *Mánasigð* með verkum grænlenku listakonunnar Isle Hessner var opnuð í safninu 10. september og lauk 28. nóvember 2004. Sýningin heldur áfram í Danmörku, verður þar í Johannes Larsen safninu í Kerteminde frá 18. mars til 16. maí 2005 og fer síðan til Þjóðminjasafns Grænlands og lýkur þar. Listakonan var viðstödd opnunina ásamt forstjóra Þjóðminjasafns Grænlands, Emil Rosing, sem hélt ræðu. Borgarstjórinn í Reykjavík, Þórólfur Arnason, opnaði sýninguna. Isle Hessner sýndi skúlptúra úr járn, tré, gífsi og selskinni og fimm myndir unnar úr flóka. Hafði hún hlotið verkefnastyrk frá Heimastjórn Grænlands til að vinna verkin. Sýningin í heild hlaut styrki frá Norræna Menningarsjóðnum og Höfuðborgarsjóðnum. Sýningunni fylgir vönduð, myndskreytt sýningarskrá á fjórum tungumálum.

Í tengslum við sýninguna kom grænlenka fjöllistakonan Jessie Kleemann og sýndi grænlenkan trommudans í safninu 25. og 26. september og mættu 30 – 40 áhorfendur í hvort skipti. Þetta atriði var kynnt í Mósaík í Sjóntvarpinu.

Vetrar- og sumarsýning 5. febrúar – 31. ágúst 2005

Aðföng, gjafir og lykilverk eftir Sigurjón Ólafsson. Safn 23 listaverka sem eru ólík að stíl, gerð og efni, en eru flest ný í eigu safnsins. Sýningin er fjórskipt; *Verk gerð í Danmörku 1936 – 40, Andlitsmyndir, Frjáls afstraktverk frá ýmsum tímum* og *Tillögur að umhverfisverkum*. Fjölritaður 8 síðna bæklingur með texta safnstjóra á íslensku og ensku fylgir sýningunni.

Fyrirhugaðar sýningar 8. september – 27. nóvember 2005

Stefnt er að því að haustsýningin í safninu verði með Íslandsmyndum hjónanna Carl-Henning Pedersen og Else Alfelt, en þau komu til Íslands árið 1948 og dvöldust hér í þrjá mánuði, ferðuðust um og máluðu. Heimsókn þeirra hafði mikla þýðingu bæði fyrir þau sjálf en einnig fyrir íslenska afstrakt listamenn, sem sumir voru vinir þeirra frá námsárunum í Kaupmannahöfn. Þau höfðu meðferðis heila sýningu *Høstudstillingen* sem var sýnd í Listamannaskálanum. Listamannasamtökin *Høstudstillingen* voru aðalvígi framúrstefnu listamanna þangað til *COBRA* var stofnað ári síðar. Aðalsteini Ingólfssyni hefur verið falið að rita fræðigrein um hvaða þýðingu heimsókn þeirra hjóna og *Høstudstillingen* hafði fyrir íslenska myndlist, en um það hefur ekkert verið fjallað fyrr. Stefnt er að því að birta vandaða sýningarskrá með greinum eftir Aðalstein og Æsu Sigurjónsdóttur. Einnig mun birtast grein eftir Hanne Lundgren, forstöðukonu einkasafns Pedersen-hjónanna í Herning í Danmörku.

Auk verka þeirra Pedersen hjóna verða verk eftir Svavar Guðnason og Sigurjón Ólafsson. Vinnuheiti sýningarinnar er *Møde med Island*, en reynt verður að finna áhugaverðari titil.

Sýningin verður í Listasafninu á Akureyri frá 21. janúar til 17. mars 2006 og fer þaðan til menningarhússins Norðurbryggju í Kaupmannahöfn.

Hafnar hafa verið lauslegar viðræður við hið breska *Society of Portrait Sculptors* um að fá sýningu með verkum þeirra félaga hingað árið 2007. Slík sýning yrði dýr og stjórn safnsins þarf að huga að því að fá samstarfs- og styrktaraðila til liðs við sig.

Meistaraverk í London

10. – 15. maí 2004

Listasafn Sigurjóns þáði boð frá hinu virta, breska félagi myndhöggvara *Society of Portrait Sculptors* um að andlitsmynd Sigurjóns *Móðir mín* (1938, LSÓ 007) yrði sýnd sem *Master Portrait* sýningar félagsins í London *FACE 2004* frá 10. til 15. maí 2004. Sýningunni fylgdi myndskreytt sýningarskrá þar sem höfundur og listaverki voru gerð skil. Aðalsteinn Ingólfsson ritaði þær greinar. *Móðir mín* vakti meðal annars athygli forstöðukonu *The National Portrait Gallery*, Mrs. Sarah Howgate, sem fór lofsamlegum orðum um myndina.

Sýning í Riga

4. júní – 25. júlí 2004

Stjórn sýningarinnar *European Quadrennial 2004*, sem var haldin í Riga 4. júní til 25. júlí, óskaði eftir ljósmynd af verki eftir Sigurjón frá 1950 til að birta á sýningunni, en hún samanstóð af stækkuðum (3×5 m) ljósmyndum af 50 listaverkum frá 25 Evrópulöndum sem festar voru á spjöld víðs vegar um borgina. Listasafn Sigurjóns sendi ljósmynd af *Lágmynd* úr grásteini (1950, LSÓ 1104) sem Listasafn Íslands á. Þrátt fyrir ítrekaðar fyrirspurnir hafa ekki fengist upplýsingar um hvernig til tókst með sýninguna.

Pipilotti og Ekkjan

Fyrirhugaðri sýningu Pipilotti Rist í nýja listasafninu ARoS í Árósum sem átti að opna vorið 2004 var frestað, en síðast þegar fréttist frá listakonunni hafði hún enn fullan hug á að nýta marmaramynd Sigurjóns *Ekkjan* (1946, LSÓ 198) í innsetningu sína fyrir safnið.

Sumartónleikar

Auglýst var eftir umsóknum fyrir sumartónleika 2004 með skilafrest til 16. febrúar 2004. Var þetta í annað skipti sem svo var gert, en áður voru umsóknir lausari í reipunum, þótt alltaf næði að fylla í alla tónleika. Reynist þetta vel. Alls bárust 23 umsóknir og haldnir voru 12 tónleikar á tímabilinu 22. júní – 31. ágúst. Fram komu 34 hljóðfæraleikarar og söngvarar, af þeim voru tólf erlendir. Að vanda var verkefnaval tónleikanna mjög fjölbreytt og spannaði frá endurreisnartónlist, barokk og Vínarklassík til jazz og samtímatónlistar. Ríkisútvarpið tók upp tvenna tónleika. Vegna sumartónleika 2005 bárust 26 umsóknir fyrir auglýstan frest, 15. febrúar. Í apríllok lá fyrir dagskrá tónleikaraðar sumarsins. Tónleikanefnd skipa Birgitta Spur og Hlíf Sigurjónsdóttir. Tónlistarsjóður veitti þá upphæð til tónleikaraðarinnar sem safnið sótti um kr. 250.000.

Aðrir tónleikar

Debut-tónleikar Kristínar Bjargar Ragnarsdóttur, fiðluleikara, 08.06.04

Kennaratónleikar á vegum Tónskóla Sigursveins D. Kristinssonar 10.10.04 og 21.11.04

Tónleikar á vegum Listaháskóla Íslands: Cecylia Barczyk, Frances Borowsky, Anna Guðný Guðmundsdóttir, Guðný Guðmundsdóttir og Gunnar Kvaran 22.11.04

Nemendatónleikar Tónskóla Sigursveins 10.12. og 11.12.04

Christophe Landon fiðlusmiður og Isaac Salchow bogasmiður, báðir búsettir í New York borg, höfðu hljóðfærakynningu og tónleika í LSÓ 26.02.05.

Afmælistónleikar Elínar Gunnlaugsdóttur tónskálds 21.04.05

Kammertónleikar framhaldsdeildar Tónskóla Sigursveins 22.04.05

Kennaratónleikar á vegum Tónskóla Sigursveins 24.04.05

Rannsóknir og miðlun

Safninu hafa nú borist handrit af öllum erindum málþingsins í Norræna Húsinu um *Sigurjón Ólafsson og list í alfaraleið* og er nú verið að búa handrit til prentunar.

Stefnt er að því að gefa ritið út árið 2005.

LSÓ heldur úti öflugum netsíðum (www.lso.is) bæði á íslensku og ensku. Lögð er áhersla á að upplýsingar um sýningar, tónleika og aðra viðburði séu uppfærðar og að þar megi einnig sjá öll frávik frá venjulegum opnunartíma safnsins. Lagður hefur verið grunnur að því að birta listaverkaskrána, með myndum, á netsíðum safnsins og var sótt um styrk til Safnasjóðs. Safnasjóður veitti þá upphæð sem sótt var um kr. 1.040.000.

Aðföng og gjafir

Síðsumars 2004 færði Víglundur Þ. Þorsteinsson safninu andlitsmynd Sigurjóns af Þorsteini Þ. Víglundssyni skólastjóra og sparisjóðsstjóra í Vestmannaeyjum (1972, LSÓ 1280).

Viðgerðir, forvarsla, afsteypur og mótagerð

Stækkað gifsmodel sem Erlingur Jónsson vann 1989 af *Grimu*, h. 130 cm, (LSÓ 229), var sent heim til safnsins frá Noregi, þar sem það hafði verið geymt.

Kristiania Kunst & Metalstøberi í Oslo steypiti tvö bronseintök af *Prenningu*, (1970, LSÓ 054), nr. 3/10 og 4/10.

Einnig lauk Kristiania Kunst & Metalstøberi við að steypa verkið *Ég bið að heilsa* (1973–74, LSÓ 073), sem er eintak safnsins, svokallað Artist's Count (AC). Aðrar bronsafsteypur eru í eigu eftirtalinnna: Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar, Seðlabanka Íslands og Íslenska sendiráðsins í Kaupmannahöfn.

Bronssteypan Pangolin Editions í Bretlandi hefur nú lokið við að steypa *Lágmyndir* Sigurjóns (1977–78, LSÓ 085 og LSÓ 086) í brons. Sér nú fyrir endann á hinu mikla verkefni að bjarga þessum myndum frá eyðileggingu. Heildarkostnaður við verkið er um 5 Mkr. og hafa eftirtaldir veitt styrki til þess: Þjóðhátíðarsjóður, Menningarsjóður Íslandsbanka, Húsfélagið Sundaborg, Safnasjóður, VISA Ísland og Pokasjóður Verzlunarinnar.

Haustið 2004 lét LSÓ gera gifsafsteypur af 24 cm hárrí gifsmynd Sigurjóns *Sitjandi kona* (ca 1938, LSÓ 1044) sem nú fást keyptar í safninu. Brødrene Funder í Kaupmannahöfn gerðu afsteypurnar.

Önnur starfsemi

Að venju var salur safnsins rammi um móttökur og aðra viðburði og skulu hér nokkrir nefndir:

Fræðslufundur: *Á slóðum Einars Ben.* 27.06 og 24.07.04

Nýskipaður spænskur sendiherra með aðsetur í Noregi hélt móttöku í safninu 15.06.04

Tónlistarverðlaun Jacquillat voru afhent við hátíðlega athöfn 26.08.04

Deild hugbúnaðarlausna Nýherja hélt kynningarfund fyrir starfsmenn sína 22.10.04

Hópur bandarískra ferðamanna á vegum Ferðaskrifstofu Guðmundar Jónssonar naut leiðsagnar og tónlistardagskrár í safninu á „Thanksgiving day“ þeirra, 25.11.04

Brúðhjón voru gefin saman í safninu á gamlársgang, 31.12.04

Þátttaka í viðburðum skipulögðum af Reykjavíkurborg

Safnanótt og Vetrarhátíð í Reykjavík 17. - 20. febrúar 2005

Í tilefni Safnanætur var safnið opið frá klukkan 18 til miðnætis þann 18.02.05. Boðin var leiðsögn um sýninguna *Aðföng, gjafir og lykilverk eftir Sigurjón Ólafsson*.

Ferðalangur á heimaslóð

Á Sumardaginn fyrsta 21.04.05 tók LSÓ þátt í heildardagskrá safna þar sem meðal annars var boðinn ókeypis aðgangur að safninu.

Langtímalán

Eftirtaldir aðilar hafa listaverk úr umsjón safnsins að láni:

Verkfræðistofa Sigurðar Thoroddsen *Nýtt líf* (1979, LSÓ 103), Sundaborg *Blómgun* (1978, LSÓ 251) og Menntamálaráðuneytið *Tveir bogar eða Hanar* (1979,

LSÓ 108).

Sýnd eru í safninu nokkur verk annarra eigenda:

Reifabarn/Steinn Steinar (1955, LSÓ 1137) í eigu ASÍ safnsins og *Ásgrímur Jónsson* (1947, LSÓ 1089) í eigu FÍM.

Ennfremur eru myndir í eigu Listasafns Íslands á lóð safnsins:

Faðmlög (1949, LSÓ 1102) og *Lágmynd* (1950, LSÓ 1104)

Safnmunir

Listaverkæign safnsins er 154 þrívíð verk og 240 teikningar, samtals 394 verk. Einkasafn Birgittu Spur og barna hennar lánar að staðaldri sjálfseignarstofnuninni Listasafni Sigurjóns Ólafssonar 109 þrívíð verk.

Skráning

Listaverkaskrá safnsins er uppfærð eftir því sem við á, bæði á spjöld og í tölvuskrá. Sérstök áhersla hefur verið lögð á að safnið eignist stafrænar ljósmyndir í prentgæðum af verkum Sigurjóns, ýmist nýjar myndir, eða gæðaskannaðar af ljósmyndum.

Um verk Sigurjóns í alfaraleið

Reykjavíkurborg hefur hafið undirbúning að því að færa *Klyfjahest* Sigurjóns (1959–63, LSÓ 1167) austan úr Sogamýri inn á endurskipulagt Hlemmtorg, en þar var myndinni ætlaður staður í upphafi.

Krían á Eyrarbakka, reist til heiðurs Ragnari Jónssyni í Smára

Sveitarfélagið Árborg hefur samþykkt gagngerar viðgerðir á *Kríunni* (1975, LSÓ 1295) samkvæmt tillögum Verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen og mun í framtíðinni sjá um stöðugt eftirlit og viðhald á myndinni.

Verk eftir Sigurjón á uppboði erlendis

Á uppboði Bruun Rasmussen í Vejle 13.01.04 var seld bronsafsteypa af frumdrögum að stytta *Héðins Valdimarssonar* (1952, LSÓ 1125) úr dánarbúi Lauritz Rasmussen bronssteypara. Þorsteinn Pálsson sendiherra bauð í verkið fyrir hönd safnsins, en annar aðili bauð yfir.

Á uppboði Bruun Rasmussen í Kaupmannahöfn 31.03.04 var verk Sigurjóns *Frumdrög að minnisvarða um Inga T. Lárusson* (1974–75, LSÓ 1296) úr einkasafni Anders Nyborg slegið Knúti Bruun á DKK 24.000. Matsverð var DKK 30.000.

Fundir og námskeið

Forstöðumaður safnsins sótti Farskóla FÍSOS (Félag íslenskra safna og safnanna) í Þjóðminjasafni Íslands dagana 10. – 12. nóvember 2004.

Skólaheimsóknir

Skólaheimsóknir hafa verið með minna móti á árinu og má sennilega kenna um hinu langvinna kennaraverkfalli haustið 2004.

Fjöldi safngesta

2004 var 4.500

Aðgangseyrir

Aðgangseyrir er 300 kr. fyrir fullorðna, 200 kr. fyrir eldri borgara og frítt fyrir börn í fylgd fullorðinna og skólahópa. Frítt er fyrir þá sem framvísa Gestakorti Reykjavíkur, safnmannakorti ICOM og myndlistarnema og kennara.

Safnið er opið:

1. júní – 30. sept.: Opið alla daga nema mánudaga kl. 14 – 17

1. okt. – 31. maí.: Opið laugardaga og sunnudaga kl. 14 – 17

Áður náði almennur sumartími safnsins aðeins út ágúst, en verður einnig í september. Er þetta að hluta til vegna lengri ferðamannatíma, en ekki síður að september hefur

verið tími sérsýninga í safninu. Í desember og janúar er safnið aðeins opið samkvæmt samkomulagi.

Starfsmenn

Í föstu starfi hjá safninu er Birgitta Spur og Geirfinnur Jónsson. Sumarið 2004 voru lausráðnar við safnið Þórunn Maggý Kristjánsdóttir og Þóra Sigurbjörnsdóttir. Þær stunda báðar nám í listfræði.

Stjórnarfundir og aðalfundur

Aðalfundur Sjálfseignarstofnunarinnar LSÓ var haldinn 07.06.04 og stjórnarfundur var haldinn 16.08.04.

Stjórn LSÓ skipa

Birgitta Spur (formaður), Hlíf Sigurjónsdóttir, Æsa Sigurjónsdóttir, Anna Einarsdóttir og Gísli Sigurðsson. Varamenn eru Geirfinnur Jónsson og Karólína Eiríksdóttir.

Fulltrúaráð LSÓ skipa

Anna Einarsdóttir, Björg Þorsteinsdóttir, Brynja Benediktsdóttir, Erlingur Jónsson, Gísli Sigurðsson, Guðrún Agnarsdóttir, Inga Lára Baldvinsdóttir, Karólína Eiríksdóttir, Kristján Guðmundsson, Pétur Guðmundsson (varaformaður), Sigmundur Guðbjarnason (formaður) og Vikar Pétursson.

Stjórn Styrktarsjóðs LSÓ skipa

Birgitta Spur, Hlíf Sigurjónsdóttir og Vilhjálmur H. Vilhjálmsson

Endurskoðandi safnisins

er Árni Snæbjörnsson löggiltur endurskoðandi hjá Ernst & Young hf.

SUMARTÓNLEIKAR
2004
Listasafn Sigurjóns Ólafssonar

Priðjudaginn 22. júní kl. 20:30

Hjörleifur Valsson fiðluleikari, *Tatu Kantomaa* harmonikuleikari og *Kristinn H. Árnason* gítarleikari. Verk eftir tékkneska tónskáldið Vacláv Trojan, þar á meðal svítan Næturgali Keisarans úr samnefndri kvikmynd Jirí Trnka.

Priðjudaginn 29. júní kl. 20:30

Sænski kammerhópurinn Musica Humana; *Annette Taranto* messósópran, *Sven Åberg* lúta og vihuela, *Björg Ollén* þverflauta. Tónlist frá endurreisnartímanum, leikin á hljóðfæri þeirra tíma.

Priðjudaginn 6. júlí kl. 20:30

Laufey Sigurðardóttir fiðluleikari og *Páll Eyjólfsson* gítarleikari. Sónata II í A-dúr op. 2 nr. 2 eftir Vivaldi, Sónötur 1 og 4 eftir Paganini, Vals op. 34 nr. 2 eftir Chopin-Sarasate, Næturljóð eftir Chopin-Milstein, NADN eftir K. Blak og Tangó eftir Zenamon.

Priðjudaginn 13. júlí kl. 20:30

Ragnheiður Árnadóttir sópran og *Peter Nilsson* píanóleikari. Sönglög eftir Purcell, Mozart, Argento og sænsku tónskáldin Stenhammar, og Peterson-Berger.

Priðjudaginn 20. júlí kl. 20:30

Simon Jermyn jazz-gítarleikari, *Jóel Pálsson* og *Ólafur Jónsson* tenórsaxafónleikarar, *Þorgrímur Jónsson* kontrabassaleikari og *Erik Qvick* trommuleikari. Efnisskráin samanstendur af nýjum jazz-tónverkum eftir Reid Anderson, Per 'Texas' Johansson og flytjendur sjálfa.

Priðjudaginn 27. júlí kl. 20:30

Tékkneski kammerhópurinn Musica ad Gaudium; *Andrea Brožáková* sópran, *Jaromír Tichý* flautuleikari, *Václav Kapusta* fagottleikari og *Alena Tichá* semballeikari ásamt *Eydísi Franzdóttur*, óbóleikara. Á efnisskrá er tékknesk barokktónlist ásamt verkum eftir Sweelinck, Geminiani, Bezdek og Händel.

Priðjudaginn 3. ágúst kl. 20:30

Margrét Árnadóttir sellóleikari og *Lin Hong* píanóleikari. Fantasiestücke op. 73 eftir Robert Schumann, dúó fyrir selló og píanó í fjórum þáttum eftir Bruce Adolphé og sónata í A-dúr fyrir selló og píanó eftir Cesar Franck.

Priðjudaginn 10. ágúst kl. 20:30

Kristjana Helgadóttir flautuleikari, *Ingólfur Vilhjálmsson* klarinettuleikari og *Gunnhildur Einarsdóttir* hörpuleikari. Verk eftir Igor Stravinsky, Edison Denisov, Luciano Berio, Giacinto Scelsi, Karlheinz Stockhausen, Toru Takemitsu og Guilo Castagnoli.

Priðjudaginn 17. ágúst kl. 20:30

Olivier Manoury bandoneonleikari leikur eigin tónsmíðar og verk eftir Astor Piazzolla, Thelonious Monk, Antonino Carlos Jobim, Bill Evans, Francisco de Caro og Carlos Gardel.

Priðjudaginn 24. ágúst kl. 20:30

Þorbjörn Björnsson barítón og *Ástríður Alda Sigurðardóttir* píanóleikari. Ferðasöngvar eftir Vaughan Williams, íslensk þjóðlög og sönglög eftir Schubert.

Sunnudaginn 29. ágúst kl. 20:30

Gruppo Atlantico; *Hlíf Sigurjónsdóttir* og *Sigurlaug Eðvaldsdóttir* fiðluleikarar, *Guðrún Þórarinsdóttir* lágfiðluleikari, *Robert La Rue* sellóleikari og *Adrienne Kim* píanóleikari. Tónverk eftir Robert Schumann. Sónata fyrir fiðlu og píanó op. 105 í a-moll, Fünf Stücke im Volkston op. 102 fyrir selló og píanó og píanókvintett op. 44 í Es-dúr.

Priðjudaginn 31. ágúst kl. 20:30

Gruppo Atlantico; *Hlíf Sigurjónsdóttir* fiðluleikari, *Robert La Rue* sellóleikari, *Adrienne Kim* píanóleikari og *Signý Sæmundsdóttir* sópran. Trío í G-dúr eftir Joseph Haydn, trío nr. 1 op. 8 í H-dúr eftir Johannes Brahms, Impressions for Cello eftir Inessa Zaretsky og Vocalise eftir Hjálmar Helga Ragnarsson.